

UKRAYNA'DA BARIŞA DOĞRU İLERLERKEN GÜNCEL GELİŞMELER

Hasibe Tuğçe Taşık

28 Mart 2025 tarihinde Murmansk'ta nükleer denizaltı kruvazörü Arkhangelsk'te denizcilerle gerçekleştirdiği toplantıda Rusya Devlet Başkanı Putin, Ukrayna'ya yönelik açıklamalarda bulundu. Putin'e göre, Ukrayna'da seçimler yapıldıktan sonra bir barış anlaşması için müzakerelere başlamak mümkün olacaktır.

Ukrayna'da devlet başkanı seçimi en son 2019 yılında gerçekleşmiştir. 2024 Mayıs ayında süresinin dolması nedeniyle tekrarlanması gereken seçim askeri hareketlilik durumu nedeniyle ertelenmiştir. 2025 yılında ise Donald Trump ve ekibinin Zelenskiy ve yönetiminin yasal bir yönetim olmadığını dile getirmesinden sonra Ukrayna yönetimi başkanlık seçimlerinin yenileneceğini açıkladı ancak tarih henüz belli değil.

Rusya Devlet Başkanı bu toplantıda mevcut yönetim yerine BM'nin himayesi altında ABD ile ve hatta Avrupa ülkeleriyle, elbette ortaklarıyla Ukrayna'da geçici bir yönetim kurma olasılığını tartışmanın mümkün olabileceğini söyledi. Halkın güçlü kıldığı ve güvenilir bir hükümeti iktidara getirmek için demokratik seçimlerin yapıldığını ekledi. Durumun Ukrayna'da çok çabuk değiştiğine vurgu yapan Başkan Putin, eski Yugoslavya topraklarında, Doğu Timor ve Yeni Gine bölgelerinde BM himayesinde dış yönetimin getirilmesiyle ilgili emsallerin zaten olduğunu hatırlatarak bunun sadece bir seçenek olduğunu belirtti.

Bu açıklamalardan sonra BM Genel Sekreteri António Guterres, seçimler için ülkede geçici bir yönetimin getirilmesi fikrine yanıt olarak Ukrayna'nın meşru bir hükümeti olduğunu söyledi. RIA Novosti'nin haberine göre, BM Genel Sekreteri "Ukrayna'da meşru bir hükümet var, açıkça saygı duyulması gerekiyor" dedi.

Ukrayna- Rusya Savaşı'nın sonlandırılmasına yönelik uluslararası çabalar devam etmektedir. Bu bağlamda 24-25 Mart'ta Er-Riyad'da ABD heyeti Ukrayna ve Rusya heyetleri ile görüşmeler gerçekleştirmiştir. Toplantının ana konuları Karadeniz'de ticari nakliyenin güvenliği ve Rusya Federasyonu ve Ukrayna'daki enerji tesislerine yönelik saldırıları önlemek için bir mekanizmanın oluşturulması olmuştur. Ayrıca Rusya'nın gübre ve gıda ihracatında ödeme sistemlerine ve limanlara erişim imkanının artırılması ve Rusya'nın tarım ürünleri ihracatı için yeniden dünya pazarına erişiminin sağlanması konularında da bir dizi anlaşmaya varılmıştır.

Er-Riyad'daki Ukrayna barış görüşmelerinin ardından Rusya Devlet Başkanı Putin ve Türkiye Devlet Başkanı Recep Tayyip Erdoğan arasında 28 Mart tarihinde bir telefon görüşmesi gerçekleşmiştir. Bu görüşmede Er-Riyad'daki toplantıda da bahsi geçen Karadeniz güvenliği ve ticareti konularına değinilmiştir. 2022 yılında Türkiye'nin arabuluculuğunu yaptığı Karadeniz İnisiyatifi'nde Rus gıda ve gübre ihracatında engellerin kaldırılması ve güvenli deniz seferleri hakkında anlaşmaya varılmış ancak bazı hususlar uygulanmamıştı. Bu telefon görüşmesinde

Recep Tayyip Erdoğan Rus-Amerikan diyalogunun geliştirilmesine desteğini ve Türk tarafının da Karadeniz Anlaşması'nın tanıtımına katkıda bulunmaya hazır olduğunu ifade etmiştir.

Ukrayna Savaşı'nda sona yaklaşılrken Ukrayna kayıp vermeye devam etmektedir. Son olarak ABD tarafından bu hafta önerilen yeni anlaşma paketinde Amerikan şirketlerinin nadir metaller, petrol, gaz ve diğer doğal kaynaklar gibi sektörlerdeki Ukrayna ekonomik projelerinden kar elde etmelerine izin vereceğini bildirilmiştir. Diğer taraftan Trump yönetimi Grönland üzerinde de birtakım benzer politikalara sahiptir. ABD Başkan Yardımcısı J.D Vance 28 Mart Cuma günü, Putin'in Kuzey'de nükleer denizaltı filosunda toplantı için bulunduğu saatlerde, Grönland Pituffik ABD Uzay Üssünü ziyareti sırasında Rusya, Çin ve diğer ülkelerin bölgedeki Arktik geçitlerine, deniz yollarına ve minerallere "olağanüstü ilgi" gösterdiğini söyledi. ABD'nin ülkede daha fazla varlığa sahip olacak donanma gemileri ve askeri buz kırıcılar dahil olmak üzere daha fazla kaynak yatıracağını söyledi ve Danimarka'nın bu Arktik adasını savunmakta başarısız olduğunu belirtti.

Görünen o ki, ABD Ukrayna'da barışa adım adım ilerlerken ve bir taraftan Rusya ile ilişkilerini iyileştirmeye özen göstermektedir, diğer taraftan kendi çıkarlarını korumak ve ekonomik ve askeri güvenliğini sağlamak adına Ukrayna ve Danimarka'da varlığını arttırmaya çalışmaktadır. Ancak belirtmek gerekir ki Ruslar için semboller oldukça önemlidir. Rusya Ukrayna sınırında ve Arktik'te güvenlik amaçlı söylemlerle Grönland'ı isteyen ABD'nin varlığına karşılık olarak, geliştirilmeye çalışılan iyi ilişkilere rağmen, nükleer denizaltından cevaplar vermektedir.

Kaynaklar:

Путин предложил ввести на Украине внешнее управление и провести выборы, <https://www.kommersant.ru/doc/7606757>

«Нужно уважать»: генсек ООН заступился за украинские власти, <https://news.ru/world/nuzhno-uvazhat-gensek-oon-zastupilsya-za-ukrainskie-vlasti/>

О чем Россия, Украина и США договорились в Эр-Рияде. Главное, https://www.kommersant.ru/doc/7604660?from=doc_vrez

Телефонный разговор с Президентом Турции Реджепом Тайипом Эрдоганом, <http://www.kremlin.ru/events/president/news/76565>

US is pushing more expansive minerals deal with Ukraine, sources say, <https://www.reuters.com/world/us-is-pushing-more-expansive-minerals-deal-with-ukraine-sources-say-2025-03-27/>

Top takeaway: Denmark 'has failed' at keeping Greenland safe, JD Vance says,

[In Greenland visit, JD Vance accuses Denmark of 'failing'](#)

